

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 4

22. ledna 2017

Cena: 8 Kč

Víra 2017

Pavel Pechanec, biskup Královéhradecké diecéze Církve československé husitské:

Já jsem „nevěřící“, prozradí o sobě někdy současník, s nímž se potkáme. V ten okamžik je těžké přiblížit druhému, co je víra. Povětšinou ten dotyčný absolvoval bezpočet „rozhovorů“ o víře, strávil jistý čas vyhodnocováním a v jeho přesvědčení je mu dobře.

Víra je přítom život sám, a pokud člověk žije – věří. Pod pojem víra se přirozeně schová řada dojmů, pocitů a nepřesností. V knize knih se vysvětluje, že člověk byl stvořen k obrazu Božímu. Jeho obraz je v nás, a tak nutně věříme v člověka, prostor a čas. Nejsme jako Bůh, jsme „jen“ jeho obraz a to nás někdy mate a hlavně – nemáme přístup k věčnosti.

Věříme v život, i když jím býváme zklamáni, věříme tu a tam lidem, i když nás znova a znova zrazují, věříme sami sobě, byť tisíckrát selháváme. Naše nohy nás nedonesou vždy tam, kam chceme, a jednou se zastaví i naše srdce. Věříme, pohybujeme se životem, byť jsme rozptýlování naší svobodou a nedokonalostí. Věřit znamená uvědomovat si pevný bod uprostřed pohybů života, nebo jak říká teologická mluva: zakoušet osobní vztah k Bohu Otci. V malém vyznání víry naší církve zní: Věříme

v život dokonalý, který zde na zemi se začíná a v Bohu své naplnění má. My lidé ve velkém toužíme po věčnosti, a i když se tomu někdy mocně bráníme, uvědomujeme si i Boží obraz v nás, a tak i přirozeně svou víru.

Víra je v nás. Je osobní, niterná, v mnoha ohledech jedinečná a zároveň drží společenství – rodinu, církev. Naše církev má svůj přesah a jako organizované společenství trvá už 97 let. Blížící se jubileum nás směřuje, abychom se ohlíželi i dívali před sebe.

V Královéhradecké diecézi jsme se rozhodli k vzájemné podpoře a soustředění se na společná témata. V období tří let bychom se chtěli nechat vést postupně zvýrazněným **VÍRY, NADĚJE a LÁSKY**. Rok 2017 jsme tedy nazvali Rokem víry a pokusíme se zaměřit i na osobnost prvního patriarchy Karla Farského, od jehož úmrtí letos uplyne 90 let. Tématem bude i liturgie, která je vyjádřením našeho duchovního života i lidského propojení s Otcem.

Zvýrazněním tématu víry chceme ve společenství své církve zakoušet růst a opírání se o milost Pána Ježíše Krista. V jeho Duchu se smíme společně i každý sám modlit k našemu Otci:

*Nebeský Otče, děkuji ti za dar víry.
Jen ve vztahu k tobě nacházím směr i cíl života,
poznávám tebe, sebe i svět.
Proto i prosím, aby moje víra rostla
a bylo rozehnáno vše temné a prázdno.
Posiluj mě, ať vše přeměřuji očima víry. Dej, ať svou
minulost, přítomnost i budoucnost
vidím ve tvém světle a pevněji se držím naděje a lásky.
Otče, můj vztah k tobě určuje všechny mé vztahy
k lidem i světu.
Prosím, dej, ať lépe nesu ovoce tvého království.
Prosím za sebe i za své blízké,
prosím za církev i za všechny národy.
Prosím, ať je mezi lidmi víra silnější a vše proměňuje
podle tvé vůle. Prosím o to ve jménu Ježíše Krista,
našeho Pána. Amen.*

Oběť nenávisti

Paní Nad'a Čizmarová byla zavražděna 19. prosince 2016 jako první občanka Česka při teroristickém útoku na území Evropské unie. Její jméno si, prosím, dobře uložte v paměti. Je historickou osobou a představuje dějinný symbol. Příběh, jímž se stala známou: identifikovaný muž odcizil kamion, zavraždil řidiče a s úmyslem šířit zkázu a strach zavedl kamion jako smrtící nástroj do shluku lidí. Ti byli na vánočním trhu shromáždění kvůli nákupu či potěšení nebo jím procházeli.

Veřejnost zajímá organizace činu, eventuelní spolupachatelé, duševní stav pachatele, časový průběh děje a následný útek či další plány. To jsou otázky z etického, právního a bezpečnostního hlediska významné. Nás vede víra k obrácení pozornosti k obětem a k těm, kteří jsou vraždou zasaženi a k dotázání se veřejnosti

i sebe samých, jak konkrétně pomoci. Milosrdenství je osobní: hledí, hojí i také něco stojí.

Paní Nad'u Čizmarovou chápeme i jako dějinný symbol. Smrtící útok nemířil na konkrétní osobu. Byl veden úmyslem zničit všechny, kteří se náhodně shromáždili na veřejném vánočním trhu. Každý z nás se může dostat do podobné situace. Útok byl potencionálně veden na každého, kdo chodí na taková místa, na naše obyčeje, způsob života a stavebnost naší společnosti, etnické a náboženské zařazení. Přinesl smrt, šířil paniku a svazuje nás všechny strachem. Víra nemířící lehkovážně rozptýlit strach nebo šikovat se k odplatě. V tragickém příběhu paní Nadi jedná vraždicí osoba, útočí na ty, v nichž vidí své nepřátele. Klasická situace: přirozené právo volá k obraně života – máme právo se bránit a instituce státu je povinna činit podle zákona

pro zachování práva a spravedlnosti. A jak jednat vůči nepřítelům v Duchu Kristově? Není zde na místě podrobně vykládat klasické texty Mt 5,43-48 a L 6,27-36 či rozebírat etické zásady, omezíme se na pevná biblická východiska. Být syny a dcerami nebeského Otce a směřovat k Boží dokonalosti znamená jednat jako on. „Dává svému slunci svítit na zlé i dobré a dešť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.“ (Mt 6,45) Bůh dává šanci k životu celému stvoření a každému člověku, jedná v dokonalé jednotě lásky a spravedlnosti. Proto zároveň platí: „Nechte místo pro Boží soud... Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.“ (Ř 12,19) Snažit se o takové myšlení, smýšlení a mravy je daleko těžší než jednat ve strachu nebo v pomstě. A také, věříme, účinnější, neboť jedná podle Božího zákona. „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku,“ zaslubuje Ježíš (Mt 28,20b). **Zdeněk Kučera**

Na cestě vnitřní i vnější komunikace, restart 2017

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské zve do přednáškové síně na faře (Ambrožova 729, Hradec Králové) 23. ledna na další z diecézních kateder. Setkání bude zahájeno pobožností od 9 hodin, poté následuje od 10 hodin přednáška s diskuzí na téma NA CESTĚ VNITŘNÍ I VNĚJŠÍ KOMUNIKACE, RESTART 2017. Přednášející Mgr. Jana Černoušková je zakladatelkou Gender Consulting, s.r.o., expertkou v oboru vzdělávání a rozvoje, komunikace a zejména člověk, který se těší na čas strávený s vámi. Svou účast potvrďte na: dieceze.hradec@ccsh.cz.

Bohoslužba k 97. výročí vzniku naší církve

Při slavnostní bohoslužbě k 97. výročí vzniku CČSH, jež proběhla 7. ledna 2017 v chrámu sv. Mikuláše v Praze vyhlásil br. patriarcha dr. Tomáš Butta přípravu ke 100. výročí CČSH. Kázáním posloužil br. biskup Rudolf Göbel na texty 1. Kor 3,9-11.16-17; Jan 2,13-22:

Sestry a bratři! Dnes slavíme výročí vzniku naší Církve československé husitské, tak se pojdme podívat, jaké svědectví můžeme vydat o našem křesťanství. Jak obstojíme ve srovnání s našimi otci zakladateli? A jakými služebníky a svědky Páně my každý jsme? Když jsme si začali říkat církev husitská, tak by nás to mělo zavazovat, abychom Božím bojovníkům nedělali ostudu. Aby o nás nikdy neplatilo, jak to ústy Svatopluka Čecha řekl Jan Žižka v té knížce o výletu pana Broučka do patnáctého století: Toho bohda nebude, abychom měli takové potomky! Pro věřícího člověka je od samého počátku Boží církve nejlepším zrcadlem Boží slovo. My se můžeme takhle podívat do dnešního úryvku Evangelia. Svatá Pisma mívají více vrstev významů, a tak se můžeme dívat jakoby více očima. Například učencovo oko uvidí, že Ježíšův příběh není žádné pohádkové čtení. Že se neudál „kdysi“ a „za sedmero horami“, nýbrž v konkrétním čase, na konkrétním místě v lidských dějinách. Slyšíme, že: „...čtyřicet šest let byl tento chrám budován“, a podle toho můžeme Ježíšovo veřejné vystoupení i dějinně zařadit – do doby kolem roku 26 našeho letopočtu.

Ještě mnohem důležitější je ale, co vidíme očima víry. Napovídá nám sám autor Janova evangelia: slyšeli jsme, že: „On (Ježíš) však mluvil o chrámu svého těla.“ Sestry a bratři, Ježíš, Syn Boží, je chrámem svatého Ducha. A co jsme slyšeli v našem

čtení z 1. listu apoštola Pavla Korintským? Že také my: „Jsme spolupracovníci na Božím díle... Boží stavba... Boží chrám a ... Duch Boží ve vás přebývá...“ Toto je řeč skutečně také o nás – o naší církvi, v níž jsme i my součástí obecné církve Kristovy. Avšak důležité je i to, že v epistolním čtení slyšíme varovné slovo – Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh.

Sestry a bratři, určitě stojí za to podívat se na náš text také očima naděje. Ježíš Kristus má moc přenést to úžasné bohatství, které v něm přichází, na ty, kteří jsou jeho učedníky. Na všechny, kdo po jeho vzkršení uvěřili ve svatá Pisma a v jeho slovo. Sestry a bratři! Naše Církev československá husitská je mladá. Ale jsme přítom zároveň jedním z údů Kristovy církve, a ta je ve světě už od času novozákonních letnic. Máme podíl na odkazu všech svědků Páně od starokřesťanské doby až podnes. Představuji si, že se potkáme s Pánem Ježíšem, a nebudeme se moct vymlouvat, že jsme neměli dost příkladů vyznavačů, mučedníků anebo křesťanů svatého života. A bojím se, že se nás nebude ptát, čím jsme se věroučně odlišovali od jiných denominací. Že spíš řekne: Když jsem mezi vámi Čechy byl, kdy jste mi dali jídlo, když jsem byl dítě, co chodí do školy hladové – a nocleh, když jsem byl bezdomovec – a kdy jste za mnou přišli do špitálu a do věznice – a do tábora pro utěčence před válkou a pronásledováním – a do domova důchodců a – do hospice?

Ježíši, Pane církve, chválíme tě, že nás zachováš v naší svébytnosti, přestože nás už chtěli i pohřbívat. Vyznáváme svoji nedostatečnost a hříšnost – a děkujeme za naději, kterou smíme vkládat ve tvá zaslíbení. Prosíme pokorně, veď nás svým svatým Duchem. Amen.

K zahájení tříleté přípravy k 100. výročí CČSH se podrobněji vrátíme v příštím čísle.

Z myšlenkové dílny našich čtenářů

Eucharistie

Eucharistie (také svátost večeře Páně) je vedle křtu a biřmování jednou ze tří svátostí, které uvádějí do křesťanského života. Svátost večeře Páně má ale mezi všemi svátostmi výjimečné postavení, protože v ní je vrchol činnosti, kterou Bůh v Kristu posvěcuje svět, a zároveň je nejdokonalším vyjádřením úcty, kterou lidé prokazují Bohu. Je srdcem života církve a všechny ostatní svátosti s ní souvisejí a jsou k ní zaměřeny. Bohatství této svátosti vyjadřuje také množství jmen, která se jí přisuzují a která vždy vyjadřují některý charakteristický rys. Slovo „eucharistie“ pochází z řečtiny a znamená „díkuvzdání“. Toto jméno – zpřítomnění poslední večeře Páně, se dává celému bohoslužebnému obřadu v liturgii K. Farského, ale také jen druhé části liturgie (na rozlišení od první části – bohoslužby slova, kterou mohou vykonávat i kazatelé a jáhni).

Všechno živé potřebuje pokrm – rostliny, zvířata ale i člověk, který se kromě svého fyzického života musí starat i o život duchovní, který získal křtem. Ježíš slíbil, že nám bude dávat na naší cestě k Bohu své tělo za pokrm a svoji krev za nápoj. Ustanovení svátosti večeře Páně je zasazeno do kontextu židovské velikonoční večeře. Ježíš zasedá spolu se svými apoštoly ke slavnostnímu stolu, aby si společně připomněli velký Boží čin: vysvobození vyvoleného národa z egyptského otroctví. Ježíš tím spojuje židovské Velikonoce se svým životem. On je ten boží Beránek, jehož krví jsme my všichni vykoupeni ze smrti a hříchu. Ve stanovenou hodinu Ježíš zaujal místo u stolu spolu s apoštoly a řekl: „Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka dříve, než budu trpět. Neboť vám říkám: Už ho nebudu jíst, dokud se vše nenaplní v Božím království“ ... Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: „Toto je mé

tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!“ Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.“ (L 22,14-16.19-20) Z úryvku Lukášova evangelia vyplývá trojí rozměr slavení eucharistie: památka, hostina, oběť.

Eucharistie je památkou Ježíšovy poslední večeře a jeho oběti, přičemž nejde jen o pouhou vzpomínku, ale o skutečnou Kristovu přítomnost mezi námi, kdy duchovní říká: „Kristus vprostřed nás.“ Ježíš vybízí apoštoly: „To konejte na mou památku,“ a církev od samého počátku tento příkaz plnila. O církvi v Jeruzalémě je řečeno: „Setrvali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách.“ (Sk 2,42) Křesťané se shromažďovali „k lámání chleba“ především „první den v týdnu“, totiž v neděli, v den Ježíšova zmrtvýchvstání. A od těch dob se večeře Páně slaví až dodnes v každém křesťanském kostele, kapli, sboru či modlitebně.

Eucharistická slavnost má také charakter hostiny, když Ježíš se nám pod způsobou chleba a vína dává za pokrm a nápoj na cestě do věčnosti. Celý Ježíšův život můžeme vnímat jako znamení lásky Boha k člověku a tato láska přivádí Ježíše až na Golgotu. Tím ale nekončí Boží touha po blízkosti člověku, protože ustanovuje svátost lásky, kdy každý z nás přijímá pokrm, který nás sytí a ještě těsněji spojuje s Kristem i mezi sebou navzájem. Chléb pro slavení eucharistie bývá většinou ve formě hostie a víno přirozeně vykvašené z moštu vinné révy, tzv. mešní.

Účastí se křesťané osobně sjednocují s Kristem a zároveň hluboce a niterně mezi sebou navzájem, a tím eucharistie buduje církev. Jednota v eucharistickém těle buduje Kristovo mystické tělo církve: „Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebu“ (1. K 10,17). Kristova oběť je také obětí církve, která se spojuje s Ježíšovou přimlouvu u Otce za všechny lidi. Život věřících, jejich chvála, utrpení,

modlitby a práce jsou spojeny s Kristovou bezvýhradnou obětí, čímž získávají novou hodnotu, když duchovní říká eucharistickou modlitbu.

Eucharistická slavnost nás spojuje i s těmi, kteří nás předešli na věčnost. Při svátosti eucharistie se více než kde jinde přihlásí naše pochybnosti. Je vůbec možné, aby nám Bůh byl tak blízko, že se s ním můžeme osobně setkat?

Znamení, která konáme, opravdu uskutečňují Kristovu přítomnost mezi námi. Tuto propast nelze překonat jinak než hlubokou vírou. Bůh s námi činí podivuhodnou výměnu – my přinášíme, co nám daroval (chléb a víno), a on nám dává sám sebe.

K první večeři Páně pokřtěné děti zpravidla přistupují po nástupu do školy, po přípravě v hodinách náboženství či duchovní péči o děti. A fotografie z tohoto slavnostního dne jsou připomínkou na první setkání s Kristem po celý život a patří vedle fotografie ze křtu a biřmování na čelná místa v rodinných albech.

Pavel Hýbl

Velký krok

Kdo chceš hýbat světem, hni sám sebou.

Sokrates

Maminka ji do vozu metra musela vnést, protože nastupovalo mnoho lidí. Nicméně, když usedla vedle mne, holčička s hlavou na jejím klíně spíše zaštkala, než si požalovala: „Velkej krok!“

Porozuměl jsem, že děvčátko samo chtělo překročit zejíci předěl mezi nástupišťem a vozem. „Nic si z toho nedělej,“ konejšila ji maminka, „až budeme vystupovat, sama uděláš velkej krok.“ „To jsem zvědav,“ povídám. „Musím se na ten velkej krok podívat.“ Holčička se na mne podívala zavhlýma očima. „Tak jo,“ vydechla usměně. O několik stanic dále vystupovaly. Nebyl už nával a holčička ruku v ruce s maminkou udělala velkej krok a hned se otočila, zdali se dívám. Díval jsem se. Zamávali jsme si a dveře se zavřely.

Byla to zřejmě velká událost v životě dítěte, onen velký krok, samostatné překročení předělu, i když běželo jen o hru.

Ale co my dospělí? Nejde v zásadě o překročení zejíciho předělu k novému životu v Bohu? Překročení, které je možno učinit najednou, nikoli nadvakrát? Celé evangelium nás k tomu nabádá. Je na našem rozhodnutí učinit onen velký krok.

Nezůstáváme sami ve svém odhodlání. „Dals volnost mým krokům, nohy se mi nepodvrtnou.“ Tu naději dává žalmista i nám.

Miroslav Matouš

Z kazatelského plánu

3. neděle po zjevení

Budou se bát Hospodinova jména pronárody, tvé slávy všichni králové země, protože Hospodin vybuduje Sijón a ukáže se ve své slávě. ŽALM 102,16-17

První čtení: Izajáš 8,23-9,3 (9,1-4)

Tužby:

2. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, milostivě dej, at' odpovídáme na zavolání našeho Spasitele a zvěstujeme všem lidem dobrou zprávu o spasení, aby se nad naší zemí zjevila sláva jeho velikého díla! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 1,10-18

Evangelium: Matouš 4,12-23

Verše k obětování: Žalm 118,16-17

Verš k požehnání: Matouš 4,19-20

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že mezi nás štědrě rozdělujete své dary. Dopřej nám, at' na sobě zakoušíme jejich účinnost! Prosimе o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 97, 9, 71, 186, 192, 312

Nad Písmem

Nepředbíhejme Pána...

Mt 4,12-23

„Oni hned nechali síť a šli za ním...“ Mt 4,20

Kdysi, vzhledem k mému mladému věku si snad mohu dovolit napsat dávno, mne vyhledala na faře mladá rodina s prosbou o křest dítěte. Nikdy předtím jsme se neviděli. Členy církve nebyli, ve sborovém obecenství jsme se také nikdy nesetkali. A přece jsem nechtěl hned odmítnout. Avšak při pozvání do sboru a na křestní přípravu jsem dle očekávání ztroskotal. „Toho přece není zapotřebí, vždyť je to za 5 minut hotové. Stejně nejsme věřící. Máme už i termín a pozvané příbuzné,“ vyslechl jsem pádný argument.

Jistě jsme mnozí ve službě podobnou situaci zažili a to nejednou. Pokaždé dopadla jinak. Setkání, na které vzpomínám, mělo nečekané rozuzlení. Rodiče se zvedli a s peprnou poznámkou na moji adresu se měli k odchodu. Alespoň jsem se stihl ještě zeptat, proč vlastně o křest žádají. „No přece nebude jako pohan,“ zaznělo z mezidveří, které se vzápětí prudce zavřely. Pak jsme se již nesetkali a přece mi ta chvíle uvízla v paměti a nad řádky našeho dnešního evangelia vzpomínka ožívá. A to konkrétně proto, že jsem tehdy v rozhovoru poznal stručně: „Nepředbíhejme...“ Pán Ježíš navíc povolává své první učedníky v zemi pohanskou nazývané – v Galileji, zemi pochybné. I to pojí onu událost a naši perikopu. V zemi pohanské po Janově uvěznění poprvé zaznívá z Ježíšových úst naplno evangelium Božího království. Právě tady zanechávají spontánně své síť, lodí i starého otce na břehu čtyři z dvanácti, jež budou zanedlouho nazváni apoštoly. Vydávají se za Kristem, aby v naslouchání radostné zvěsti poznali Slovo, které jim mění život:

„Čiňte pokání, přiblížilo se království Boží.“ A to Slovo spatřili při díle ve víru uzdravování každé nemoci a choroby v lidu, jímž Pán posloužil záhy všem potřebným. A oni tak rozpoznali v každém znamení Ježíšovy moci ujištění – ano, Boží království se přiblížilo, Bůh jest mezi námi. Počátek Ježíšova veřejného působení a povolání učedníků má úzkou spojitost. Vždyť Boží Slovo jím dostává konkrétní podobu v životě konkrétních lidí. Každého, kdo nepřešel, že jej Kristus vyhledal a oslovil. Pak přišlo rozhodnutí, krok ze starého života a cesta následování.

„Šli za ním,“ stručně svědčí evangelista. Šli za ním, nikoli jako němí svědkové stojící opodál bez účasti na díle Pána. Naopak. Šli za ním jako ti, kteří přijali za dílo Páně spoluodpovědnost. Sem míří Ježíš zaslíbením rybářů lidí. Sem míří pověřením učedníků ke službě, každou příležitostí, kdy je touží mít po boku, kdykoli promlouvá, pomáhá, odpouští. Natolik důležitou součástí dění se učedníci stávají. A oni jdou za Kristem vstříc kříži, ale i daru Ducha svatého a svědectví do krajnosti. Pravý učedník totiž vždy kráčí opravdu za Kristem a to doslova za ním. Nikdy jej netouží předbíhat, tlačit se před něj. Ví, že má-li vstoupit kamkoli ve jménu Páně, nejprve musí nechat vejít Pána samotného. Kdykoli totiž propadáme touze předběhnout Krista na své cestě života a snad i kráčet před ním, pak propadáme toliko

falešnému pocitu sebeklamu, snad sobectví, a z cesty, kterou kráčí Pán s námi, lehce sejdeme. Možná do slepé uličky svých falešných představ o Bohu či sobectví. Až nakonec můžeme skončit jako mnozí, kteří nakonec usoudili, že Pána Ježíše vlastně pro život nepotřebují. Smutně končí mnohé tyto cesty, na něž nás svádí touha předbíhat. Předbíhat Pána, ale i sled událostí života, jak nám jej jeho vůle klade do cesty.

Snad právě lidé, co Ježíše předbíhají, končí jako pohané. Byť přesný význam tohoto slova je přece jen trochu širší. Nevím, jaké jsou další osudy rodiny, která mi tehdy při žádosti o křest přišla jako předbíhající. Jaké jsou osudy dnes již odrostlého dítěte, které nemělo být pohanem. Zda si razí cestu životem samo či zda jeho stopy zapadají do stop Páně kráčejíciho před ním. Stejnou volbu máme všichni. Jít za Kristem totiž opravdu znamená jít za ním. O krok či dva, někdy snad i víc. Přiblížit se mu můžeme vždycky a kdykoli na něj v modlitbě zavoláme, on se za námi ochotně ohlédne a otevře nám svoji náruč. Až nakonec zjistíme, že nám dopřává kráčet po svém boku, jako se svými přáteli. Ostatně, tento motiv zobrazuje prastará ikona z prvních křesťanských staletí, která právě příhodný název „Ježíš s přítelem“ nese. A připomíná nám dnešní poselství. Tedy, nepředbíhejme Pána, Ježíšovi přátelé. Amen.

Vladimír Hrabá

Pane Ježíši Kriste, voláš nás, at' jsme kdekoli. Voláš nás, abychom šli za tebou, at' jsme nahoře či dole. Bez tebe jsme vždy slabí a zranitelní. Cesta za tebou nás však vede ve tvé síle a moudrosti. Uč nás, abychom stále víc poznávali své místo na tvé cestě. Uč nás varovat se ukvapenosti a pěstování pocitu vlastní důležitosti. Uč nás pokoře, jež nás vede za tebou. A dopřej nám slyšet tvého hlasu, kdybychom zapomněli, že na cestě za tebou je naše místo... za tebou. Amen.

Festival teologie V.

Mgr. Daniel Jurek (Mohuč): Uctíváný - odsuzovaný - připomínáný: Jan Hus jako národní hrdina ve znamení české kolektivní paměti od 19. století. (Dokončení z č. 2)

JAN HUS JAKO SOCIÁLNÍ REVOLUCIONÁŘ

Když byl Jan Hus komunistickým ministrem kultury Zdeňkem Nejedlým označen za sociálního revolucionáře, objevil se další způsob výkladu Husa ovlivněný komunistickou nadvládou. Nejedlý přitom mluvil o „Husově programu“, který vnímal jako program socialistický a k němuž se chtěl přiklonit. Tímto programem začalo nové období a Hus se stal zvěstovatelem nového pořádku a současně také „průkopníkem lepší budoucnosti“. „Husův program“ se vyznačoval třemi body: o zákoně společnosti, o zrušení soukromého vlastnictví a o rovnosti všech lidí. Právě prostřednictvím „Husova programu“ se mělo stát zřetelným, že započal nový věk, za který se skutečně vyplatí bojovat.

Hus nebyl dle pochopení Nejedlého žádným zvěstovatelem nového náboženství, ale nového společenského pořádku. Měl odpovídat socialistickému obrazu světa a po-

moci tak odůvodnit samy základy nové ideologie. Tak bylo na Husa v moderní době nahlíženo jako na symbol bojovníka za osvobození lidstva od autority církve a jiných mocností nebo privilegovaných tříd. Lidová revoluční interpretace Jana Husa a husitství byla za současného potlačení náboženské dimenze povýšena na oficiální ideologii státu a národa. Hus byl povýšen na revolucionáře moderního ražení a tento jeho obraz byl upev-

něn v politickém i sociálně-kulturním životě. Obnovou Betlémské kaple mezi lety 1948 a 1954 se komunistické vládě podařilo vytvořit zřetelný orientační bod a ospravedlnit tak Husovu památku podle své vlastní interpretace. Památka Betlémské kaple je vrcholem komunistické historické reflexe Jana Husa a v českém kulturním prostředí zakořenila jako vyjádření Husovy památky.

To, že Jan Hus mohl také ve vztahu ke komunismu významně ovlivňovat české kulturní vnímání, se ukazuje i na dalších příkladech, jako jsou poštovní známky, mince, výstavy nebo četná pojednání ve školních učebnicích. Velký vliv na kulturní paměť měl také film Otakara Vávry „Jan Hus“ z roku 1954.

JAN HUS V POSTKOMUNISTICKÉ DOBĚ PO ROCE 1989

Po politickém zlomu v roce 1989 došlo k pluralizaci historické recepce, která nebyla ukotvena v žádném oficiálním výkladu. Historické místo Jana Husa mohlo státu, hledajícímu svou orientaci a toužícímu po emancipaci, posloužit jako kulturní podpora a spojit a podpořit pocit společnosti spojený s myšlenkou kontinuity. Ke zcela vlastní-

mu způsobu a výkladu dospěla mladá česká generace postkomunistické doby, která se k Husovi přimkla na základě zcela vlastního úhlu pohledu. A tak slouží někdejší „sociální revolucionář“ reklamním účelům a zve na rockové koncerty nebo diskotéky, objevuje se v pestřích barvách na plakátech a letáčcích. Hus jako „popový symbol“ se stal v roce 2003 ústředním motivem úspěšné písně „We feel better than Jan Hus“ české hudební skupiny Monkey Business. Také kabaretní představení „Jan Hus – Vzkříšení“ mladého českého divadelního souboru „Kabaret Caligula“, které bylo poprvé uvedeno v roce 2000, si s Husovou postavou a historickými okolnostmi humorně pohrává. Oproti tomu byla hra s Husem a symbolikou, jež je s ním spojena, užita mladým českým filmařem Miroslavem Bambuškem v jeho filmu „Jan Hus – mše za tři mrtvé muže“ z roku 2009 pro kritické pojednání o komunistickém období. Také tyto zcela nové fenomény historického vnímání Jana Husa vešly do české kulturní paměti a dosvědčují pluralitu takového recepce.

Dnes je všeobecně možno sledovat trend, který chce Husovu památku vidět jako mezinárodní aspekt a sdílet jej přinejmenším s německými a dalšími evropskými souse-

dy. Pravidelné impulsy přitom přicházejí především ze speciálních skupin a organizací a jimi jsou také uskutečňovány. Rozhodující roli přitom hrají Církev československá husitská, Českobratrská církev evangelická a dále univerzity a spolky. V souvislosti s velkým jubileem v roce 2015 bylo nicméně možné sledovat mnoho dalších a dokonce mezinárodně pořádaných vzpomínkových akcí. Vedle velkolepých oslav v Česku samotném naplánovalo také město Kostnice na rok 2015 výročí koncilu pod heslem „Rok spravedlnosti“ jako ocenění Husa.

JAN HUS V PROMĚNÁCH ČASU

Obraz Jana Husa se v dějinách jeho historické recepce mnohokrát proměnil: v kontextu rozsáhlých společenských změn a změn politických systémů. To, jak byly spojnice historického vnímání zdůrazňovány nebo chápány, záviselo na konkrétních situacích a uskupeních. Odpovídajícím způsobem byla také podle situace, kontextu či politického názoru chápána i s Husem spojená symbolika.

To ukazují i různé tváře, které byly Husovi přičteny a které dodnes svědčí o uchování živé vzpomínky na něj: Hus zkrátka patří k českému národu a jeho národ na něj rád vzpomíná. „Nezemřel, nemohl zemřít.“

V rámci ekumenických vztahů prosím o pomoc - sbor ČCE Horní Krupá s farářem br. D. Šormem do své školy shánějí známý Brožkův obraz Jan Hus před koncilem kostnickým - k zakoupení i zapůjčení, možno i v horším stavu - rám mají. Máte-li těchto reprodukcí více, prosím, dejte mi na vědomí. Děkuji. Mgr. Kamila Magdalena Lukasová (dříve Čadová), farářka NO ČČSH Havl. Brod a Ledec n. Sázavou. (e-mail: ccshhb@seznam.cz)

Perspektiva

domácí ošetřovatelské péče

Ne, nemám dnes na mysli perspektivu této služby v obvyklém slova smyslu – s výhledem na očekávanou budoucnost, ale ve smyslu jejího svým způsobem binárního charakteru. Záleží totiž na tom, zda jsme v pozici poskytovatelů nebo příjemců. Po léta jsem se dívala na terénní zdravotní služby v domácnostech pohledem první skupiny, z perspektivy poskytovatelů, i když jsem sama nepřikládala ruku k dílu a patrně bych se zařadila do neúřední kategorie „pomocní organizátoři“.

Ale zčista jasna zaujímám pozici příjemce. Nikdo by mi nevěřil, kdybych snad tvrdila, že mne nějak obzvláště těší, že potřebuji pomoc. Ale člověk musí přijímat situaci, v níž se ocitne. A nakonec zjistí, že i taková nevídaná proměna přináší neobyčejně zajímavá poznání – těch ostatních i sebe sama. Věděla jsem, že ošetřovatelky vnášejí do domácnosti nejen svou zdravotnickou odbornost, ale také svůj životní elán, svůj úsměv, i když jim třeba nebývá do smíchu, své soucítění. A po čase se začne vytvářet zvláštní partnerský vztah, kde si obě strany naslouchají a oběma se může ulevit tím, že je někdo chvíli upřímně poslouchá – i v tom krátkém čase, který je určován pořadím pacientů a neúprosným časovým harmonogramem.

Ta „moje“ sestřička jednou řekla: „Jak si tak všímám drobností ve vašem bytě – vy jste věřící, že?“ Přitakala jsem a ona pokračovala:

„Já ale věřit nemůžu. Kdyby existoval Bůh, nemohl by přece připustit tolik zla a bezpráví.“ Pokusila jsem se poukázat například na nepochopitelně bezchybnou dokonalost Bohem stvořeného světa, kde, pravda, existuje protiváha dobra a zla stejně jako krásy a ošklivosti, což však patří mezi tajemství, která člověk jen pomalu a nepatrnou měrou odhaluje – ale prováděné úkony obzvláště a bandážování neposkytovaly vhodný rámec pro přesvědčivou filozofickou debatu. Ovšem podle všeho budou návštěvy ještě drahý čas pokračovat a snad pokročíme i v zahájeném složitém rozhovoru. Tím spíš, že má tato situace několik vrstev a ta dobrá duše sbírá poznatky v různých domácnostech. V jedné z nich právě teď pomáhala nést své klientce její osobní tragédii. Krátce před vánočními svátky jí zoufalá stará žena pro pláč skoro ani nemohla do telefonu říct, co se stalo. Sama, vážně nemocná a prakticky nepohyblivá, žila se svým churavým synem a nikoho jinak neměla, ani příbuzné a známé nebo někdejší spolužačky. Už dávno se dostala do Brna z východního Slovenska jako sirotek a s nikým se tu nesblížila. Syn podlehl na ulici infarktu. Bezvýhodná situace. Ale stal se malý zázrak. Když za ní přišla sestřička, paní už neplakala, měla u postele synovu fotografii, křížek a rozsvícenou svíčku, a řekla: „Pánbůh si ho vzal, bude mu tak líp. Co by si počal, až já ode-

Prosbá o pomoc z Břevnova

Milé sestry a milí bratři, zdravíme vás z Břevnova a oslovujeme Vás s prosbou o pomoc. Naši náboženskou obec překvapil přírodní živel zvaný voda, který nám vytopil sklep. Budeme tedy potřebovat vysoušeč/odvlhčovač. Rádi bychom se zeptali, zda vaše NO nebo lidé obci blízko takovýto přístroj nevlastní a nebyli by ochotní nám ho na nějaký čas zapůjčit. Budeme vděční za jakoukoliv pomoc, jakýkoliv kontakt... Děkuje se za Vaši ochotu.

Za NO Praha 6 - Břevnov

Kateřina Merglová

katerina.merglova@ccshpraha.cz

Tel.: +420 739 423 870

udu.“ Její víra jí najednou dala sílu až neuvěřitelnou – snad si ani nepřipustila myšlenku, co bude s ní samotnou. Bydlí ve velikém, starém činžáku, kde se lidé normálně sotva znají, ale tohle se rozkřiklo, a najednou se našla celá skupina sousedek, které se u ní začaly střídat, dělat jí společnost, nosit to, co navařily a napekly na svátky. A tyhle sousedky měly dozajista mnohem hezčí a opravdovější Vánoce s tím vědomím, že poslouchaly někomu ve veliké nouzi – nehledě na to, že si nemohly nevídnout, jaký nevyčerpatelný zdroj síly poskytuje upřímná víra. Ta moje šikovná sestřička má hromadu vlastních starostí a málo času na filozofické přemítání. Ale je všímavá a přemýšlivá. Já si od svého vlivu neslibuju žádné velké úspěchy. Spíš je možné, že ten úhrn lidských osudů, jehož studium nemá v popisu práce, ale jehož vlivu se nemůže vyhnout, na ni zapůsobí velmi dobře v procesu jejího lidského dozrávání.

Pavla Váňová

Tomáš Hájek v Karlíně

V závěru loňského roku jsem v karlínské NO ČČSH vedla v podvečer biblickou hodinu. Nečekaně se otevřely dveře a vstoupil spisovatel Tomáš Hájek. Zvedla jsem hlavu se slovy: „Přišel jsi dřív, schůzka spisovatelů je za hodinku. Nebo jdeš na biblický program?“ „Ano, jdu se nabudit a inspirovat,“ usmál se. Jeho zájem o naši „biblickou“ mě skutečně potěšil. PhDr. MUDr. Tomáš Hájek, CSc., si připravil na pravidelné setkání pražských spisovatelů autorské čtení své hry „Pokud je to možné, jsem Fredy Hirsch“. Její závažné téma nám přibližuje těmito slovy: Divadelní hra rozehrává proti sobě postavy Feuchtwangerova románu Žid Süss na půdorysu staletí. Ve hře Josef Süss a Weissensee vystupují jako oživné literární postavy v nových kontextech. Tím prvním je bejt din, rabínský soud, který posuzuje, zda udělí Josefu Süssovi gijur (tedy konverzi), navzdory jeho zcela vlašnému přístupu k plnění náboženských povinností, navzdory jeho dobrodružnému pojetí života finančníka. Před bejt dinem se ale objevuje i Weissensee, který se též uchází - ve věčném souboji s Josefem Süssem - o gijur, aby, jak se nakonec dovídáme, potlačil to, co ho skutečně trápí, antisemitismus v něm. Řeší se otázky, co je to židovství, jak chápat stát Izrael, jak zabránit novému holocaustu, jestli lze antisemitismus překonat. Ve třetím dějství se ocitáme v současném Izraeli. Josef Süss gijur získal a nyní „si kroutí“ výcvikový program izraelské armády. Situace je neradostná, z celého světa se valí špatné zprávy. Jak z této situace ven? Micol, velící důstojnice izraelské armády, říká, že to hlavní, co Izrael má, je šabat, je Hospodin. Naopak Josef Süss vášnivě obhazuje rozum, analýzu, tvořivou sílu židovského intelektu, racionální plán. Konflikt mezi Micol a Süssem se stupňuje, až nakonec Micol na něj zamíří revolver. Micol vítězí, ale Josef Süss bude vždy znovu a znovu vstávat jako pták Fénix z popela. Hájkovo drama vzbudilo velký zájem návazností na klasické téma a zároveň přehledem do současnosti. Feuchtwangerovo beletristické zpracování řada přítomných znala a současný výklad a dovedení do dnešních souvislostí vyvolalo řadu otázek. Lidé se zamýšleli i nad tím, jak vnímali židovskou otázku jako děti a dospívající a jak se k ní staví dnes. Diskuse byla živá a ukazovala závažnost zvolené problematiky, citlivost našeho svědomí a chápání mravních a historických souvislostí a hodnotových postojů. Setkání spisovatelů se toho dne zúčastnili jako hosté paní Eva Feiglová, členka představenstva Židovské liberální unie, a její manžel Larry.

Karlínská diskusní platforma spisovatelů a jejich hostů opět ukázala, že lidé si kladou podstatné otázky a nevyhýbají se zodpovědnosti za náš svět.

Olga Nytrová

Zprávy

Živý betlém v Tachově

Náboženská obec naší církve v Tachově a Vánoční muzikanti zorganizovali v Tachově již tradiční Živý betlém. Tato hojně navštěvená událost se konala na

Hod Boží vánoční v 15 hodin v kostele Máří Magdalény v Tachově. Výtěžek 6 500 Kč darujeme na projekt Afrika Africe. Díky Bohu za společný pokojný a radostný čas!

Zuzana Kalenská

Program divadla Mana

• 24. ledna (út) od 19.30 h – Vršovice jsou zlatý, řekl tatínek
Původní dramaturgie autentických vzpomínek na dětství a mládí ve Vršovicích. Zdenda Kos jedinečným jazykem a pohledem malého chlapce vyrůstajícího na sklonku Protektorátu a v 50. letech minulého století v pražských Vršovicích popisuje středobody svého životního vesmíru: maminku, tatínka, brácha Karla, sousedku Mlíkovou, školnici Štěrbovou a mnoho dalších figurek z panoptika doby, kterou

dávno odvál čas. Hrají Jiří Lábus, Luděk Nešleha. Scénář Eva Miláčková. Hudba Miloš Orson Štědroň. Režie Elena Strupková
• 27. ledna (pá) od 19.30 h – Ideální pár
Současná komedie tom, že některé hry jsou prostě nebezpečné. Třeba taková hra na pravdu, při které se člověk může dozvědět i to, co nechce. A i když jsou tu dva mladí a zamilovaní - už od pohledu ideální pár - může jim takové zahrávání připravit i pár horkých chviliek. Nakonec ale stejně nezbyvá, než

pravdu přijmout a příště snad raději neriskovat prozrazení něčeho, co už nejde vzít zpátky. Autor: Anna Burzynska, producent: Hanuš Jordan, režie a úprava: Adam Kraus. Hrají: Kristýna Leichtová a Marek Adamczyk.
Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10 - Vršovice, www.vrsovickedivadlo.cz red

Setkání třetího věku

NO CČSH Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádají v rámci Setkání třetího věku přednášku Vitráž osudu. Proběhne v úterý 31. ledna v 15 h v zasedací místnosti NO Karlín. Z barevných střípků vzpomínek bude okno do života Olgy Schmidtové, herečky, recitátorky, pedagožky a optimistické ženy, (nar. 1926), letovat otázkami její žačka Květoslava Salmonová. Více informací na www.husiti.cz www.dialognaceste.cz. **ON**

Extenze 2017 - Svoboda

Srdečně zveme na další přednášku z cyklu Extenze 2017.
25. 1. - Mgr. Zuzana Marie Kosticová, Ph.D.: Pojetí svobody u Carlose Castanedy.
Ve středu od 19 h ve Farského sále Husova sboru na Vinohradech (Dykova 1, Praha 10). **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

• 24. 1. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, SAINT-SAËNS
Saint Nicholas Chamber Soloists
M. Hanzal - varhany
M. Bauerová - soprán
F. Bílek - trubka
• 27. 1. - 17 hodin
BACH, SCHUBERT, DVOŘÁK, VERDI
J. Kšica - varhany
T. Jindra - bas
• 29. 1. - 17 hodin
BACH, GOUNOD, MOZART, DVOŘÁK, Gaudium Cantorum Mixed Choir
Š. Heřmánková - soprán
P. Kšica - varhany (Inzerce)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

POVOLÁNÍ RYBÁŘŮ

První učedníci, které Ježíš povolal, byli rybáři. Najdete v osmisměrce všechny ryby?

amur	lín	pstruh
bělíce	lipan	síh
candát	losos	siven
jeseter	makrela	sled'
kapr	okoun	sumec
karas	parma	štika
		úhoř

P	O	H	M	A	K	R	E	L	A
A	V	K	U	N	E	V	I	S	Ď
R	R	Y	O	R	P	A	K	E	C
M	S	E	E	U	T	S	L	E	T
A	K	I	T	Š	N	S	M	A	N
M	L	E	Á	E	T	U	P	E	Ř
U	I	Í	D	R	S	O	S	O	L
R	P	Y	N	B	Á	E	H	Ř	I
S	A	R	A	K	L	Ú	J	Í	I
D	N	E	C	I	L	É	B	Í	S

Řešení z čísla 2: Milovaný Syn.

Jana Krajčříková

Milí čtenáři, jak jste si jistě již dávno všimli, každý měsíc vychází Český zápas v „magazínovém“ formátu a celobarevně. Budeme rádi, když se na jeho vzniku (ale i na vzniku běžných, „novinových“ čísel) budete ve větší míře podílet i vy - duchovní i laičtí členové náboženských obcí - a přispějete tak ke zvýšení kvality i pestrosti ČZ. Plán jednotlivých magazínových čísel, vycházejících většinou v půli měsíce, je již stanoven. Optimální termín doručení příspěvku v magazínovém čísle je měsíc před vyjitím. V případě vašeho zájmu kontaktujte předem redakci. Manuál pro přispěvatele do časopisu najdete na webu církve www.ccsch.cz v rubrice Časopisy.
• Únor - Mezináboženský dialog • Březen - Služba duchovního
• Duben - Velikonoce • Květen - Svěcení žen • Červen - Výročí úmrtí dr. K. Farského • Červenec - Svět Bible • Srpen - Diakonie a sociální služby • Září - Děti a náboženské vyučování • Říjen - Reformace • Listopad - Naděje věčného života • Prosinec - Advent
Děkuje a na spolupráci se těší redakce ČZ

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete i pro vaše rodinné příslušníky a přátele (vč. starších čísel) objednat na e-mailu: frantisek.brynych@ccsh.cz
Tel.: 220 398 117

Vážené sestry duchovní, vážení bratři duchovní, Český zápas chce již dlouhou dobu informovat své čtenáře o rozhlasových bohoslužbách, vedených v našich sborech, i o dalších vystoupeních našich duchovních v rozhlase, televizi nebo jejich příspěvcích v tisku či na webu. Informace o těchto vystoupeních a příspěvcích prosíme zasílejte na e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz. Vzhledem k delší výrobní lhůtě prosíme o zaslání v předstihu aspoň tři týdnů. Avízo, stejně jako odkaz na záznam vystoupení či příspěvek, můžeme prezentovat rovněž na webových stránkách církve. Děkujeme. **red**

Z ekumeny

HANS KÜNG: ŽIDOVSTVÍ

Zveme vás do Maiselovy synagogy v Praze, kde bude 31. ledna od 18 hodin představeno první české vydání klasické práce věhlasného švýcarského teologa a polyhistora Hanse Künga, tvořící první díl trilogie věnované třem abrahamovským náboženstvím: židovství (1991), křesťanství (1994) a islámu (2004). Ve třech oddílech (Minulost dosud přítomná, Problémy současnosti, Výhledy do budoucna) autor podrobně a poučeně charakterizuje židovské náboženství zejména z teologické, historické a politické perspektivy. Vlastní knihu v dnešní perspektivě a její kontext v rámci křesťanské tematizace judaismu i Küngova projektu Světový étos představí autor doslovu českého vydání, bývalý český velvyslanec ve Státě Izrael Jiří Schneider, religionista Pavel Hošek (ETF UK) a lingvista, překladatel a redaktor knihy Vladimír Petkevič. Kniha z nakladatelství Barrister & Principal bude na místě k prodeji. Vstup volný. Maiselova 10, Praha 1. **red**

